

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DETROIT LIETUVOS
DUKTERYS VĖL ĮSIBĖGĖJO
Į DARBĄ

2005 m. balandžio 24 d. buvo išrinkta nauja valdyba: Vida Juskenė — pirmininkė, Susana Bubnelienė — vice-pirmininkė, Dalia Stonienė — sekretorė, Ramunė Mikailienė — izdininkė, Jūratė Pečiūrienė — koordinatorė su Lietuvos neįgaliaisiais, narsės: Ruta Baublytė, Birutė Bacevičienė, Bronė Čiunkienė, Dalia Navasaitienė ir Izabelė Korsakienė.

Džiaugiamės, kad mūsų darbus įsijungia jaunesnės kartos sesės. Tikime, kad jos įneš naujų planų ir idėjų. Naujoji valdyba taip pat pasiryžusi sekti buvusių valdybų ir jų pirmininkių — Jūratės Pečiūrienės, Irenos Alantienės ir kt. — eitais pėdsakais. Svarbiausia, kad bus tiesiamas pagalbos ranka mūsų, Detroito apylinkių, tautiečiams ir Lietuvos vaikams bei seneliams, kuriems bus reikalinga mūsų pagalba.

Kad darbas būtų sekmin-

gas, Lietuvos Dukterys laukia finansinės pagalbos iš mūsų geraširdžių tautiečių. Jei kas iš toliau norėtų mūsų darbus paremti, prašome siųsti čekius izdininkei Ramunei Mikailienei: 2634 Lake Charwood Troy, MI 48098. Čekius rašyti „Lithuanian Daughters, Inc.“ Galima nurašyti nuo mokesčių.

Jau dabar buvo padaryta gera pradžia naujos, energingos pirmininkės Vidos Juskenės pastangomis, ir ji taip aprašo tą pirmąją gerą darbą: „Lietuvos 4 d. garbės konsulas Lansinge, MI, Saulius Anužis atvežė iš Lietuvos aklą jaunuolį — kaunietį Marių Dudinską. Marius yra 17 metų, baigęs Aklųjų mokyklą. Viena akis buvo operuota tris kartus Lietuvoje, tačiau nepavyko jos išgelbėti — akies nervas jau negyvas. Su kita akimi matyti tik šviesa ir daiktų ribas. Lietuvoje gydytojai jam pasakė, kad nieko

2005 m. liepos 4 d. Detroit Metro oro uoste Saulius Anužis (pirmasis iš kairės) išlydi Marių Dudinską atgal į Lietuvą. Kartu su jais Vida Juskenė, Lietuvos Dukterų pirmininkė. Lino Juskos nuotr.

daugiau padėti negali. Laikui bėgant ir ta akis visai aptems.

As, apie tą jaunuolį sužinojusi, tuojau kreipiausi į „Kellogg“ akių institutą Ann Arbor, Michigan. Jo daktarai sutiko be atlyginimo tą jaunuolį patikrinti ir jam padėti. Mes, Dukterys, greitai susiorganizavom, kad Marius čia atvažiuotų. „Kellogg“ akių instituto gydytojai, gerai patikrinę Mariaus akis, davė vilties, kad vienos akies nervą galima išgelbėti ir vėliau galima bus padėti dar daugiau.

Pritaikę tinkamus vaistus ir glaukomą atstatė į normalią padėtį. Ar tai nenuostabu! Gydytojai labai gailėjosi, kad Mariaus nepamatė porą metų anksčiau, būtų išsaugeję ir kitą akį. Mes siūsiame jam vaistus ir Lietuvą ir jį globosime.

Rugpjūčio 1 d. Algis Alantas palydėjo Marių atgal į Lietuvą. Mariui atsiradus Detroito, Lietuvos Dukterys tuojau gavo paramos iš 109 geraširdžių žmonių. Mes labai dėkojame Gediminui Balandai, Eleonorai

ir Vytautui Raguckams, Raimundui ir Helen Petruskams, dr. Kastyčiui ir Rasai Karveliams, Susanai Bubnelienei, Petriui Pagojui, dr. Peter Ehlerndt ir visiems, kurie aukojo tam reikalui.

Jūsų dosnumas mus įgalina imtis vis naujų darbų. Nuširdžiai dėkoju buvusiai valdybai. Mes pasiryžusios tęsti pradėtus darbus. Tiesiam pagalbos reikalingiems tautiečiams rankas čia ir Lietuvoje.

Irena Alantienė

PALM BEACH, FL

„LIETUVIŲ BIULETENIO“
20 METŲ SUKAKTIS

Sveikiname „Lietuvių biuletenį“ ir redaktorių Vincą Šalčiūną 20 metų gyvavimo sukakties proga!

2005 m. birželio 21 d. išėjus „Lietuvių biuletenis“ yra jubiliejinis, nes lygiai prieš 20 metų išleistas leidinys, buvo pirmas numeris, redaguotas Vincą Šalčiūno. Vincas Šalčiūnas buvo neseniai atskėles iš Philadelphia į Port Lucie ir sutiko perimti biuletenio redagavimą. Prieš tai nuo 1977 m. Juno Beach, FL, buvo leidžiamas „Floridos rytinio pakraščio lietuvių žinios“, kurias redagavo Stasys Balčiūnas.

Vincui Šalčiūnui perėmus redagavimą biuletenio vardas buvo pakeistas į „Floridos rytinio pakraščio lietuvių biuletenį“, ir vėliau sutrumpintas į „Lietuvių biuletenį“. Nuo 1988 m. „Lietuvių biuletenis“ buvo spausdinamas kompiuteriu, ir

tai suteikė galimybę redaktoriui Vincui Šalčiūnui pajavrinti tekstą, įvedant iliustracijas, įvairių šriftų.

„Lietuvių biuletenyje“ buvo spausdinamos žinios iš pietų ir šiaurės Floridos lietuvių telkiniu gyvenimo, pradedant Miami, baigiant Sunny Hills.

„Lietuvių biuletenio“ redagavimas Vincui Šalčiūnui yra didelis darbas, nes reikia surinkti žinias, susisiekti su korespondentais, išspausdinti ir išplatinti biuletenį. Vincui Šalčiūnui daug padeda jo žmona Ona, kuri dirba prie leidinio išsiuntimo. „Lietuvių biuletenį“ Vincas Šalčiūnas išsiųsdavo ir visiems lietuvių laikraščiams, ir Vilniaus nacionalinei Mažvydo bibliotekai, tad apie Floridos lietuvių gyvenimą buvo žinoma ir Lietuvoje.

Tad su didele širdgela skaitome jubiliejinio „Lietuvių biuletenio“ redaktoriaus žodyje, jog po 20 metų redagavimo ir 200 „Lietuvių biuletenio“ numerių, Vincas Šalčiūnas dėl sveikatos problemų nutarė pasitraukti iš redaktoriaus pareigų.

Pietų Floridos ir Sunny Hills lietuviams tai yra didžiulis praradimas, nes gyvenant mažesniuose lietuvių telkiniuose, „Lietuvių biuletenis“ yra vienintelis informacijos šaltinis apie vietinius lietuvių gyvenimo įvykius.

Nėra žodžių, kuriais galėtume išreikšti Vincui Šalčiūnui, Onai Šalčiūnienei, ir visiems prisidėjusiems prie „Lietuvių biuletenio“ gyvavimo, padėką, tačiau tikime, jog „Lietuvių biuletenis“ ir toliau bus leidžiamas.

Linkėdami Vincui Šalčiūnui ir Onai Šalčiūnienei sveikų, saulėtų dienų, tikime kad jų darbas yra įvertintas ne tik Floridos, bet ir kitų vietovių lietuvių.

Dr. Petras Žemaitis atšventė
80 metų sukaktį

Dr. Petras Žemaitis, kuris prieš daug metų iš Detroito atsikėlė gyventi į Jupiter, FL, liepos 24 d. šventė savo 80 metų sukaktį. Jaukiame Marks Chophouse restorane pasveikinti jubilauto susirinko apie 30 giminių ir draugų.

Tevelio pasveikinti atvyko ir dukros Daina ir Rūta su šeimomis. Susirinkusių tarpe buvo svečių iš Chicago, Detroito ir Texas.

Pradžioje, pagal lietuvišką tradiciją, dukros Daina ir Rūta apjuosė tėvelį lietuviška juosta, atsista iš Lietuvos, o dr. Že-

maičio pagalbininkė Irena prisigėrė. Buvo gauti sveikinimai iš Lietuvos, Detroito, California, Lietuvių fronto bičiulių centro pirm. dr. Kazio Ambrazaičio ir kitų. Žodžių sveikino LB Palm Beach apyl. pirm. Kestutis Miklas, „Dainos“ choro valdybos pirm. Vincas Šalčiūnas, Lietuvos Dukterų — Dalia Augūnienė, draugų — Algis Augūnas, buvusių detroitiečių — Rimgailė Zotovienė.

Susirinkę padainavo dr. Petriui Žemaičiui „Ilgiausių metų“, buvo. Renata Armalaite, pritardama sau vargonėliais

padainavo lietuvišką dainą. Keletas „Dainos“ choristų, priitarant muz. Armalaitei vargonėliais, padainavo dr. Žemaičio mėgstamą „Vergų dainą“ iš operos „Nabucco“.

Ta pačia proga buvo pasveikinta ir dr. Žemaičio pagalbininkė Irena, kuri jau 10 metų jam padeda. Dukterys Daina ir Rūta jai padėjo ir įteikė dovaną. Dr. Petras Žemaitis savo 80 metų sukakties proga pasiskyrė stambias aukas Palm Beach apyl., BALFui, Lietuvos Dukterims ir „Dainos“ chorui.

Klubo pirmininkė Angelė Karnienė perdavė knygą bibliotekos vedėjai Monikai Andrejauskienei ir padėjo dr. Remeikiui už tokią vertingą do-

vaną mūsų bibliotekai.

LOS ANGELES, CA

KONCERTUOS
Ž. ŽVAGULIS IR I. STAROŠAITĖ

Pirmąsyk Los Angeles estradoje su žavia žmona Irena Starošaitė pasirodys populiariausias Lietuvos pop-muzikos atlikėjais ir nepakartojamas dainininkas Žilvinas Žvagulis. Los Angeles Lietuvių bendruomenės valdyba maloniai kviečia visus — jaunus ir senus — pasidžiaugti šių talentingų atlikėjų, sužavėjusių viso pasaulio lietuvių, nuotaikinga muzika!

Koncertas įvyks lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salėje (2718 St. George Street, Los

Angeles) šeštadienį, rugsėjo 24 d. 9:00 v. v. Bilietai parduodami iš anksto internetu (info@losangeleslb.com), arba prieš pat koncertą. Bus galima pasivaikinti gėrimais ir užkandžiais.

Plačiau apie tai ir apie Los Angeles lietuvių veiklą bei kitus renginius skaitykite svetainėje LALithuanians.com, kur galite, išpildydami anketą, registruotis karščiausiomis žinioms apie lietuvių renginius Los Angeles apylinkėse.

Planuojama Lietuvių verslo konferencija

Los Angeles lietuvių bendruomenė kviečia California ir JAV lietuvius bei verslininkus registruotis Lietuvių verslo konferencijai, kuri vyks spalio 8 d.

Plačiau apie konferenciją skaitykite ir registruokitės svetainėje LAVerslas.org. D.U.

ST. PETERSBURG, FL

MŪS APLANKĖ

Atostogaudami St. Pete's Beach, dr. Nijolė ir dr. Tomas Remeikiai liepos mėn. 24 d. lankėsi Lietuvių Klubo popietėje. Dr. Remeikis padovanojo klubo bibliotekai savo naujai Lietuvoje išleista knygą „Lithuania Under German Occupation 1941–1944“. Jis paaiškino, kad tai yra dokumentų rinkinys anglų kalba apie Lietuvą vokiečių okupacijos metu. Tai jau ne pirmą kartą. Remeikio knyga, apie Lietuvą Antrojo pasaulinio karo dienomis.

Klubo pirmininkė Angelė Karnienė perdavė knygą bibliotekos vedėjai Monikai Andrejauskienei ir padėjo dr. Remeikiui už tokią vertingą do-

vaną mūsų bibliotekai.

IŠJUNGĖ I LIETUVIŲ

KLUBĄ

Sveikiname dr. Aldoną Valienę, išsijungusią į Lietuvių klubo Garbės rėmėjų eiles. Dėkojame jai už 1,000 dol. dovaną klubui.

Sveikiname advokatą Andrių Barauską ir Ireną Barauskienę perėjusią į aktyviųjų ir nuolatinių Lietuvių Klubu narių.

PRADĖJO MOKSLO
METUS

„Saulės“ lituanistinės mokyklos mokslo metai prasidėjo rugpjūčio 13 d. 9:30 val., Šv. Vardo parapijos patalpose. Del smulkesnių informacijų kreiptis

Sun City, Arizona, š.m. balandžio 17 d. švenčiant Lietuvos Amerikos Arizonos klubo 50 metų veiklos sukaktį (iš kairės): klubo patikėtinis John Macy, sekretorė/izdininkė Elaine Hilton, pirmininkė Jean Pike ir narė Connie Skripita. Visi jie skaito šia proga išleista prisiminimų knygą „Lithuanian American Club of Arizona, Fifty Years, 1955–2005“. Šis labai gražus leidinys išspausdintas Aldonos ir dr. Rimanto Vaituko pastangomis.

Onutės Damaitės Fielding nuotrauka.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$40.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštą	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$68.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administracijos — Vytas Paskus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kaltarė lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotvieteje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Metinis „Lietuvių dienų“
festivalis

Los Angeles lietuvių bendruomenė maloniai kviečia visus lietuvius iš arti ir toli į metinį LA lietuvių festivalį „LA lietuvių dienos“. Festivalis vyks spalio 1–2 d. lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje ir mokykloje (2718 St. George Street, Los Angeles). Bus lietuviško maisto, muzikos, šokių, lietuviškų gaminių. Dalyvaus menininkai, veiks tradicinis lauko baras.

Šeštadienio vakarą persikelsime į pramoginį laivą ir palydėsime saulę Santa Monica įlankoje. Laive visus linksms DJ Mamania iš G & G Sindikato. Nepraleiskite visų metų smagiausio lietuvių renginio sauletoje California! Plačiau apie tai — svetainėje LALithuanians.com.

„SAULĖTO KRANTO“ LITUANISTINĖS
MOKYKLOS ATIDARYMAS IR GEGUŽINĖ

2005 m. rugsėjo 11 d. sekmdienį, 12 val. p.p. Ocean Cay parke, 2188 Marcinski Rd., Jupiter, Anita Lanklin paviljone įvyks lituanistinės mokyklos mokslo metų atidarymas ir gegužinė.

Visi džiaugiamės savo tarpe turedami jaunimo, tad palai-kykime ir mokytojus, ir mokinius iš visų apylinkių atvykdam dalyvauti ir gegužinė. Čia turesime progos susitikti su draugais, pasidžiaugti vaiku-

čiais, paragauti lietuviškų patiekalų, pasiklausti lietuviškos muzikos ir dainų, paremsime „Saulėto kranto“ lituanistinė mokyklą.

ATITAIŠYMAS

Atsipašome, jog „Saulėto kranto“ lituanistinė mokykla buvo pavadinta neteisingu vardu. Taigi, „Saulėto kranto“ lituanistinė mokykla Palm Beach, FL. D.A.

Š.m. gegužės 19 d. Seattle, WA, lankėsi Jūratė Kazickaitė, Kazickų šeimos fondo pirmininkė, ir išteikė 250,000 dol. dovana Baltistikos studijų programai, tuo įsteigiant Baltistikos studijų profesoriaus fondą.

Zitos Petkienės nuotraukoje (iš kairės): Washington valstijos Lietuvių bendruomenės pirm. Rimas Mikšys, University of Washington muzikos prof. Geoffrey Boers, Jūratė Kazickaitė, lietuvių kalbos dėstytoja universitete Ieva Butkutė, Baltistikos studijų programos vedėjas prof. Guntis Smidchens, University of Washington skandinavų skyriaus patariamasis tarybos narė Irena Biekytė.

KAS YRA KAS LIETUVOJE?

Vytautas Visockas

Lenkijos ambasada Lietuvoje užsienio reikalų ministerijai iškėlė notą, kurioje reikalaujama atstatyti Varėnoje prie bažnyčios nugriautą keturių metrų betono obeliską po Pirmojo pasaulinio karo lenkų — lietuvių kovose žuvusiems lenkų kariams. Toje vietoje palaidoti lenkų kariai 1995 metais buvo perkelti į kapines.

Neregėtai barbariškas! Tarptautinis skandalas! Po kelių dienų Seimo vicepirmininkas Česlovas Juršėnas su skubu viešai užtikrinti, kad paminklas bus atstatytas. To paminklo gal net nesu matęs, nors Varėnoje daug kartų teko lankytis, daug fotografuoti, kai iliustravome Nepriklausomybės Akto signataro Juozo Dringelio turistinę knygėlę „Varėnos rajonas“. Gal į paminklą tada, sovietų laikais, neatkreipiau dėmesio kaip į nereikšmingą. Tąsyk man rūpėjo svarvusis Merkys, žavingoji Ūla, unikalusis Čepkelių raistas, ciurlioniškasis Raigardas, Merkinės piliakalnis, Merkio ir Nemuno santaka, Pirčiupiai, Liškiava, Margionys (su tenai žaliavusia „Lietuvio liepa“ — gamtos paminklu), Marcinkonys, Zervynos, K. Čiurlionio kelias, V. Krėvės — Mickiewicziaus tėviškės Subartonyse, Dubičiai, kur palaidotas 1863 metų sukilėlis Liudvikas Narbutas ir 12 jo kovos draugų, Notia, kur išlįsi sukilėlių vado tėvas, 9 tomų „Lietuvių tautos istorijos“ autorius Teodoras Narbutas (1784—1864)... Malonu prisiminti tas vasaros dienas, praleistas šiame nuostabiame Lietuvos kampelyje, keliaujant su gerai į pažįstancius, jį mylinčiu Juozu Dringeliu.

Tačiau tai — lyrinis nukrypimas, beveik niekaip nesusijęs su tuo nugriautu paminklu, dėl kurio kilo toks triukšmas. Į mano objektyvą tada privaloma tvarka pateko karių kapinės Varėnoje, taip pat „paminklas žuvusiems už tarybų valdžią rajone“ (skulptorius A. Žukauskas). Beje, šis paminklas irgi nugriautas, berods, susprogdintas nepriklausomybės pradžioje, kai visur buvo griaujami okupantų paminklai. Nupusimam, koks Varėnos karių kapinių ir obelisko su penkiakampe žvaigžde likimas. Alytuje panašus paminklas, iškilęs Laisvės Angelo vietoje, atgimimo laikais buvo nugriautas, o kapinės perkeltos į tinkamesnę vietą. Teko dalyvauti atstatyti Laisvės Angelo Alytuje atidengimo iškilmėse.

Praėjusią savaitę pirmą kartą lankiausi išpuodingoje, baltoje tarsi gulbės, Priskelimo bažnyčioje Kaune. Dažnai pas-

toviu prie atstatomų (sąlyginai) Valdovų rūmų ir džiaugiuosi, kad jie vis stiebiasi, kyla, nepaisant skeptikų nepasitenkinimo, priešininkų pykčio. Gal vis dėlto pavyks, gal sulauksime... Gal prisikelsime...

O štai lenkų paminklas nugriautas šiomis dienoms. Tikriausiai tai bus pirmas paminklas, atstatytas griovėjų rankomis. Tiesa, aš juk pamiršau garsųjį Gruto parką. Mat tada, kai su J. Dringeliu važinėju po Varėnos rajoną, jo dar nebuvo. Dabar ten puikioji beveik visi „sąjūdinių“ (taip juos vadino Juozas Balutis) nugriauti paminklai. Knygos nedega, o paminklų, kaip matome, neįmanoma nugriauti. Tad geriau į juos nesikišinti. Nei vieniems, nei kitiems. Antra vertus, argi galima buvo palikti Lenino paminklus, pastatytus centrinėse miestų aikštėse!

Tikiu, kad Varėnos savivaldybė neturėjo blogų kėslų, ji tik norėjo, kad nepatrauklus, meniški bevertis obeliskas atsidurtų ten, kur perlaidoti lenkų karių palaikai, tad notomis švaistytis didvalstybei Lenkijai vis dėlto nederejo. O gal teisus Nepriklausomybės Akto signataras Romualdas Ozolas, kuris sako, kad Lenkija ruošiasi savo naujai situacijai, kad nacionalistiniai Lenkijos sluoksniai didžiosios Lenkijos idėją vėl kelia kaip Lenkijos plėtros idėją („Jokios ribos peržengti negalima“, „Draugas“)?

Neabejoju, kad Lietuvos užsienio reikalų ministerija niekaip neregavo į „aiškiai teritorines pretenzijas reiškiančių lenkų televizijos išpuoli“, kai buvo sakoma, kad „Stalinas atėmė iš jų, iš lenkų, šitas nuo amžių lenkams priklausiusias žemes, Vilnių, kad lenkai ir Lenkija šito niekada neužmiršo ir neužmirš“ („Jokios ribos peržengti negalima“).

Kas netingi, tas mums ir nurodina. Štai JAV žydai Vilniuje draudžia statyti komercinį bei apartamentų pastatą, Rinktinės ir Olimpietų gatvių sankirtoje šalia Koncertų ir sporto rūmų, nes jiems atrodo, kad šis pastatas kyla buvusių žydų kapinių teritorijoje, nors iš tiesų žydų kapinės nuo XIV iki XX amžiaus vidurio buvo XIV iki XX amžiaus vidurio Vilniaus koncertų ir sporto rūmai. Mūsų laimei, tokiems absurdiškiems reikalavimams neprireikė Lietuvos žydai, priešingu atveju būtų tekę paklusti, kaip paklusome lenkams dėl to nelėmto Varėnoje nugriauto gelžbetonio obelisko. Ka žinai, gal Amerikos žydai tenai, Neries pakrantėje, ketino pastatyti kokią didingą paminklą savo tautiečiams? Šalia buvusių, bet sovietų išnaikintų kapinių.

Vilnius mūsų, bet mes — vėlniai žino kieno. Perskaitykite Alvydo Dargio straipsnį „Šalį buvo apraizgę slapti EBSW čiuptuvai. Padedamas Rusijos žvalgybos G. Petrikas kontroliavo Lietuvos valdžią ir verslą“ („Lietuvos rytas“, 2005.07.20) — ir daug kas jums paaiškės, jeigu dar nebuvo aišku. Sovietmečiu Maskvos slaptosios tarnybos, globalinės elektroninės žvalgybos centro vieta pasirinkusi Lietuva, iš čia niekur neišėjo ir, imperijai subyrėjus, aktyviai veikė, be kita ko, susivienijimo EBSW ir jo prezidento Gintaro Petriko priedangėje, jam aktyviai dalyvaujant („1994 metais visu pajėgumu pradėjo veikti susivienijimo EBSW klausymosi centras Kaune, Rotušės gatvės 19-ojo namo 11-ajame bute“, rašo A. Dargis). Straipsnyje daug užuominų: apie „šiuo metu aukštą pareigą Lietuvos vyriausybėje einantį asmenį“, padėjusį broliams Petrikams susiurbiuoti su buvusiu KGB — GRU elektroninio šnipinėjimo analitiku E. Guralija, apie dvigubą sekimo būdą slaptai įrašytus ir Maskvoje atsidūrusius G. Petriko pokalbius, kuriuose „minimos Lietuvos aukštųjų pareigūnų, priklausiusių visiems politiniams sparnams, pavardės — nuo A. iki Ž. Detaliai aptariami „priėjimo“ prie jų būdai ir įkainiai, silpnybės, vieša ir užkulisinė veikla, neįskiriant intymiausių gyvenimo epizodų“.

Bene pirmą kartą Lietuvos žiniasklaidoje kalbama apie JAV sulaikytą G. Petriko itaką ne tiek ekonomikos, kiek politikos sluoksniuose, ne apie milijonus, pavogtus iš patiklų žmonių, o jo ryšius su Rusijos specialiosiomis tarnybomis; apie nenutrūkstamą jų tarnybų veiklą Lietuvoje. Elektroninio šnipinėjimo specialistas S. Vasiljevas, „kai kurių šaltinių

duomenimis, gana aktyviai dalyvavo Karmėlavoje, uždaroje akcinėje bendrovėje „Avia Baltika“, isikuriosioje Rolando Pakso rinkimų štabo informacinėje tarnyboje“, rašo straipsnio autorius. Yra ir žinomesnių pavardžių: „Siekdama atskleisti atsargiojo Gintaro mįslę, kalbinau ne vieną iš buvusių EBSW aukštutinės grandies darbuotojų. Kai kurie netgi neabejojo, kad toks ypatingas, reikšmingas patikėtinis galėjo būti tik dabartinis vidaus reikalų ministras Gintaras Jonas Furmanavičius, ir pateikė tokius argumentus...“

Kas yra kas Lietuvoje? Šis klausimas, deja, per penkiolika nepriklausomybės metų aktualumo nepradaro. Ne vieno viešo, tituluoto žmogaus taip ir norisi paklausti: kas jūs, ponas Seimo narys, ministras, premjere, net buvęs prezidentas? Štai Nepriklausomybės Akto signataras, Akuriamos Seimo laikinosios tyrimo komisijos KGB veiklai ištirti pirmininko pavaduotojas advokatas Kazimieras Motieka mano, kad „Šatrijos“ byla dar nebaigta, kad jos išslaptinimas yra dirbtinis ir neatsitiktinis. „Ekstroje“ jis primena, kad K. D. Prunskienės, neseniai tapusios Rusijos kunigaikštienės, pasisąžinėje yra aiškiai parašyta: „sutinku padėti Valstybinio saugumo organams spręsti kai kuriuos juos dominancijos klausimus“. „Tegu visi pasiskaito tai, kas jos pačios ranka parašyta, ir bus aišku, kas yra „bendraderbiavimas“, — sako K. Motieka.

Juo toliau, juo mažiau aiškumo valdžios viršūnėse. Antra vertus, kam reikia, tas viską žino apie Lietuvoje dirbančius žmones ir įmones. Pavyzdžiui, buvęs KGB karininkas A. Judinas, kuris kelis metus sėkmingai vogė slapstus „Sodros“ duomenis.

Lietuviui Airijoje pateikti kaltinimai žinomos TV laidų vedėjos apiplėšimu

Airijoje 21 metų lietuviui pateikti kaltinimai žinomos televizijos laidų vedėjos apiplėšimu.

Įtariamąjį Dainių Gražulį Dublin apygardos teismas paleido už užstatą, nors policijos pareigūnai prieštaravo tokiam žingsniui, kadangi jaunuolis Airijoje neturi gyvenamosios vietos ir ketino grįžti tęsti mokslus universitete Lietuvoje. Jam pateikti kaltinimai televizijos laidų vedėjos Anna Nolan apiplėšimu.

A.Nolan Dublin gatvėje buvo užpulta iš užnugario. Pareigūnai lietuviui sulaikė šeštą-

dienio vakare. Teisme D. Gražulis sako, kad jis yra trečio kurso studentas Lietuvoje, prieš du mėnesius atvykęs pas Airijoje gyvenančią seserį.

Teisėjas įtariamąjį už 400 eurų užstatą paleido su sąlyga, kad jis gyvens pas savo seserį Astą Glisienę Dublin ir reguliariai atvyks į policijos nuovadą.

Airijos visuomeninio transliuotojo atstovė spaudai pranešė, kad A. Nolan jaučiasi gerai, tačiau užpuolimo metu patyrė šoką.

ELTA

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Lemtingosios rugpjūčio dienos

Tiek valstybių, tiek ir paskirų asmenų istorijos puslapiuose kiekvienas mėnuo pažymimas ypatingais ženklais — vieni jų tamsūs, alsuojantys tragedija, kiti šviesesni, plėvėsuojančios džiaugsmo vėliavomis, dar kiti — pilkuoju ramia kasdienybės tekme. Kiek daug tų ženklių, ypač skaudžių, randame ir lietuvių tautos istorijoje!

Štai rugpjūtis mums primena, kad žmogaus, kaip ir valstybės gyvenime tos pačios dienos kartais gali suspindėti ir skausmo, ir džiaugsmo ašarų lašais. 1939 m. rugpjūčio 23 d. du didieji dvidešimto amžiaus grobuonys — vos pradėjusi savo jėgą pajusti hitlerinė Vokietija ir jau nuo 1917—ųjų didžiosios Rusijos revoliucijos išsigalėjusi Sovietų Sąjunga — gerai suvokė, kad „abiem po saule vietos neužteks“. Viešpatauti Europoje arba ir visame pasaulyje, troško ir Maskva, ir Berlynas, tačiau kol kas reikėjo atsargumo, kad neišduotų savo kėslų, kad, prieš smogiant savo varžovei lemtingąjį smūgį, jų nuramintų draugiškai ištista ranka.

Gėdingų derybų stalas buvo pirmasis Berlyno ir Maskvos kovos laukas, dalinantis neutralių, nepriklausomų ir derybininkams tikrai nepavojingų Baltijos valstybių teritoriją. Stalinas, kaip ir prieš jį valdė Rusijos imperiją carai, buvo tvirtai įsitikinęs, kad bent dvi šių valstybių — Lietuva ir Latvija — nuo amžių priklausė „Maskvos įtakos sferai“, tik per kazkokią neapsižiurėjimą — tebebanguojant revoliucijos sukeltiems ratilams ir dundant Pirmojo pasaulinio karo pabūklams, jos išsprūdo iš rusiškosios užtvartos ir pasiskelbė nepriklausomomis. Hitleris, jau paragavęs pergalės, kai Lietuva be ypatingo pasipriešinimo jam „padovanota“ Klaipėdos kraštą, panorą daugiau — visos Lietuvos arba bent nemažos, Vokietijos kaimynystėje esančios, jos dalies.

Derybų užsibaigė lemtingosios Molotovo-Ribbentrop sutarties pasirašymu, nusprendusį Baltijos tautų likimą. Ar tuo metu Stalinas tikrai tikėjo Hitlerio žadama draugyste ir tarpusavio pagalba? Ar Hitleris, gavęs į rankas tą

sutarties dokumentą, nesišaipė pro savo apšepusius ūsiukus? Juk Berlynas jau buvo pasirušęs karui, kuris įvyko apytikriai metams praslinkus po tos „draugystės sutarties“ pasirašymo! O Maskva nedelsdama „atsiėmė“ jai derybų metu tekusią dalį, okupuodama Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Tad galime teigti, kad rugpjūčio mėnuo, ypač jo antroji pusė, mūsų tautai atnešė skaudžius okupacijos dešimtmečius, kuriuos ir šiandien, kai Maskvoje nebeliko nei Stalino šešelio, nei komunizmo pėdsakų (bent taip prez. Putin skelbia pasauliui, pūsdamas į akis rausvas miglas), Rusija atsisako pripažinti ir už okupacijos metu padarytas skriaudas atsiprašyti.

O visgi į rugpjūčio įvykius galime žvelgti ir šviesesniu žvilgsniu: būtent gėdingojo Stalino-Hitlerio susitarimo išvėsinimas buvo pats stipriausias akstinas, pastūmėjęs Lietuvą laisvės link. Prisiminkime pirmąją Juodojo kaspino dieną, protesto mitingus, Baltijos kelią... Tas laikotarpis išugdė mūsų tautos didvyrius, kurie nepabugo atsisoti prieš raudonąją Rusijos meską ir sušukti: „Mes nesame tavo vergai! Mes norime laisvės, nepriklausomybės! Mes norime giedoti savo himną, iškelti savo trispalvę, kalbėti ir melstis savo kalba!...“ Net eiliniai žmonės „milžinais stoji“ ir savo žodžiais uždegė minias skanduoti „Lietuva, Lietuva!“ Su koku džiaugsmu anuomet lietuvių tauta (ir mes, užsienio lietuviai) sutiko Vytauto Landsbergio, Nijolės Sadūnaitės, kitų disidentų ir patriotų kalbas!

Tai buvo šviesiausios akimirkos Lietuvos istorijos tėkmėje — daugelis jas išgyvenome, daugelis tebeprisimename. Tiesa, šioje Atlanto pusėje negalėjome sujungti rankų Baltijos kelio vingiuose, bet jungėme širdis su kiekviena tebeklinga laisvėjimo akimirka, vykstančia Lietuvoje. Tik sunku suprasti, kodėl anuomet taip didžiavomės kiekvienu savo tautiečių tėvyne, o šiandien daugelis tik kritikos žodžių jiems suranda...

LIEPOJOS MIESTAS LAIKO TĖKMĖJE

DR. NICHOLAS I. GEMELL

Nr. 3

Didokas skaičius lietuvių vaikų mokėsi Liepojos gimnazijose. Jiems ten patekti nebuvo lengva: tų mokyklų viršininkai ir direktoriai, tuomet dažniausiai Kuršo vokiečiai, nemėgo katalikų lietuvių kaimiečių vaikų ir darydavo visokius sunkumus jų įstojimui į tas gimnazijas. Taip pavyzdžiui, būsimam prezidentui Antanui Smetonai ir būsimam ministrui pirmininkui bei finansų ministrui Juozui Tubeliui nepavyko įstoti į Liepojos gimnazijas ir jie buvo priversti mokytis kitur. Vis tik tam tikras skaičius lietuvių, būsimų inteligentų, ten baigė gimnazijas. Čia galima paminti žymų medicinos veikėją Lietuvos Raudonojo kryžiaus sanatorijos direktorių daktarą Antaną Garmų bei ilgalaikį Vytauto Didžiojo universiteto anatomijos instituto vedėją, profesorių Jurgį Žilinską, abudu Liepojos gimnazijų auklėtiniai.

Iš visų tų tautybių latviai buvo stipriausiai politizuoti. Didelis skaičius jų darbininkų ir kai kurie inteligentai buvo susizavėję Karl Marx politinė filosofija. Jau 1902 metais Liepojoje buvo įsteigtas Rusijos socialdemokratų partijos skyrius, vienas pirmųjų Rusijoje. Kaip žinoma, toji partija šiek tiek vėliau suskilo į menševikus ir bolševikus, pastariesiems vadovavo Lenin. Daug latvių dalyvavo 1905—1906 metų revoliucijoje, kuri, ypač Kuršo gubernijoje, buvo gana nuožmi, bet daugiau nukreipta prieš vokiečių baronus-dvarininkus, negu prieš caro valdžią. Tas judėjimas buvo susietas su žiaurumais, daug vokiečių baronų gyvenamųjų namų buvo padegti, buvo sunaikinta daug kultūrinių vertybių. Didokas skaičius tų baronų ir dvarininkų buvo išžudyti, daug kas iš jų pabėgo į Vokietiją. Rusams šį kartą dar pavyko numalšinti revoliuciją. Daug latvių atsidūrė kalemuose, buvo ištremti į Sibirą, net sušaudyti. Dalis jų pabėgo į Ameriką ir kitas šalis.

Liepojos miesto latvių bendruomenė buvo didelė to revoliucinio judėjimo centras. Kitos tautybės jame nedalyvavo arba dalyvavo daug mažesniu mastu. Numalšinus tą revoliuciją, gyvenimas Liepojoje vėl įslinko į normalias vėzes. Miestas ypatingai suklestėjo 1901—1913 metų laikotarpiu.

Pasidėjus karui, 1914 metų vasarą Baltijos laivyno vadovybė visų pirma išplaukdė visus laivus iš Liepojos karo uosto, kuris jiems atrodė per daug atviras, lengvai prieinamas ir artimas

Vokietijai. Rusai užminavo uosto įplaukų ruožus ir visiškai sustabdė laivų judėjimą. Vokiečių karo laivai keletą kartų bombardavo Liepoją iš jūros pusės, bet daug žalos ten nepadarė. 1915 metų pavasarį rusų karo vadovybė nutarė miestą evakuoti — didesnių mūšių ten nebuvo. Su rusų kariuomene miestą apleido apie 50,000 asmenų, t.y. beveik pusė gyventojų, jų tarpe dauguma rusų ir latvių, kai kurie lenkai ir lietuviai. Vokiečiai ir dauguma žydų ten pasiliko. Aišku, vokiečiai savo brolių nekantriai laukė, žydai samprotavo, kad kaizerinė Vokietija jiems palankesnė negu caro valdžia ir čia jie neapsiriko. Vokiečiai užėmė Liepoją 1915 metų gegužės 9 dieną. Jie ten įrengė laivyno bazę. Vokiečiai traktavo vietinius gyventojus neblogai, geriau negu lietuvius. Jie galėjo su jais susikalbėti, ko nebuvo galima Kaune ir Vilniuje. Jie ypatingai gerai su gyveno su žydais, kurių dauguma vokiečiai gerai kalbėjo ir vokišką kultūrą labai gerbė. Vokiečiai ten viešpatavo iki 1919 metų.

Tais metais, bolševikams užėmus didelę Latvijos dalį, viename laive Liepojos uoste buvo išikurusi pirmoji Latvijos vyriausybė, vadovaujama Karlis Ulmanis. Tas laivas buvo anglų karo laivų apsaugoje. Išvykus bolševikus, Ulmanis sugrįžo į Rygą.

Naujos nepriklausomos Latvijos sostate Liepoja žymiai nusmuko nustojusi didelio hinterland su kuriuo buvo surišta geležinkeliais. Uostas tapo visiškai suparalyžuotas, kadangi ten jau nebuvo Rusijos importo bei eksporto laivų judėjimo. Naujoji sovietinė Rusija Liepojos uostu nesinaudojo. Dauguma pramonės įmonių, nustojusių Rusijos rinkos, nutraukė darbą, darbininkai buvo atleisti.

1920—1930 metų laikotarpiu Liepoja atrodė kaip visiškai apleistas miestas. Ištiesi kvartalai buvo tušti, dauguma 1915 metais miestą apleidusių gyventojų ten jau nebebuvo. Uoste laivų beveik visiškai nebuvo. 1922—1924 metais centre uosto įplauka tapo apnešta smėliu, didesni laivai visai negalėjo į uostą patekti. Didžiulis karo uostas buvo visiškai tuščias, mažas Latvijos karo laivynas buvo dislokuotas Rygoje. Karo uosto dirbtuvės buvo uždarytos, darbininkai atleisti. Nebuvo laivų, kurie reikalavo remonto. Anksčiau toks triukšmingas, pilnas gyvenimo prekybos uostas buvo tylus kaip kapinynas.

Bus daugiau.

LIETUVIŲ TELKINIAI

PALM BEACH, FL

MUZIKO LIŪDO STUKO
MIRTIS — SKAUDI NETEKTIS
FLORIDOS LIETUVIAMS

Liudėsio debesys apgaubė rytinės Floridos pakraštį, kai pasklido žinia dėl staigos Liūdo Stuko mirties. Muzikas, kompozitorius Liūdas Stukas gimė 1931. 8. 18 patriotiškoji senosios kartos emigrantų 4 sūnų šeimoje. Jis nuėjo efektinga, talentingu muziko keliu.

Skambinti fortepijonu nuo jaunų metų mokėsi pas Eduard Napiewocki, o dainuoti 1950–1952 m. pas Herbert Pate ir pas Leila Livian. Studijas New York University School of Education baigė 1959 m. Už kūrinių „Tėve mūsų“ laimėjo premiją. Netrukus suorganizavo vokalinį kvartetą „Ruta“ ir vėliau subūrė vokalinį „Rutos“ ansamblį. Su juo dalyvavo JAV ir Kanados lietuvių dainų šventėje 1971 m. Čikagoje. Tai pat dirbo su vokaliniais ansambliais „Žibuoklės“, Hillside, ir „Vilijos“, Newark, vadovavo chorui Šv. Petro ir Povilo parapijoje Elizabeth, NJ.

Tarnaudamas amerikiečių kariuomenėje, kaip solistas surengė per 120 koncertų JAV miestuose ir miesteliuose, daly-

Muzikas Liūdas Stukas.

vavo lietuviškose programose, televizijos laidoje. Nuo 1957 m. dėstė muziką Woodrin aukštesniojo mokykloje, vargoninkavo Dievo Motinos Sopulingosios lietuvių parapijoje, Harrison, NY. L. Stukas buvo nuolatinis solistas Peterson, NJ, Lyric Opera, koncertavo Pietų Amerikoje ir Europoje. 1973 m.

Čikagoje Lietuvių operoje atliko Escamillo vaidmenį G. Bizet operoje „Carmen“. Gražų igimtą baritoną balsą jis išlavinio iki dramatinio tenoro. L. Stukas priklausė N. Jersey Essex operos trupei, harmonizavo per 50 lietuvių liaudies dainų, sukūrė dainų chorams ir solistams: „Malda“, „Širdies gele“, „Tėviškos sodai“ ir kt. Su „Rutos“ ansambliu ir soliste L. Juodyte įrašė savo ir S. Čerienės dainų. Dalyvavo

paiskėjo, buvo testinimas, nors ir ne dainavimo, bet jo kūrybingos dinamiškos asmenybės darbų bei pasiekimų.

Prieš Stukui atsikeliant į Floridą, Palm Beach apylinkėse nebuvo profesionalaus lietuvių muziko. Čia mes turėjome tenkintis mėgėjiškais talentais ir jo profesionalus muzikalumas buvo itin džiuginantis. Jis tapo „Dainos“ choro koncertų akompaniatorius, lietuvių pamaldų vargonininkas, akompaniatorius solo koncertuose, kurių daugumą jis pats ir suorganizuodavo. Jo pastangomis turėjome malonumą išgirsti operos solistę Gražiną Apanavičiūtę, pianistą — virtuozą Petrą Geniusą (laimėjusį tarptautinį fortepijono konkursą), sol. Audronę Gaiziūnienę, vargonų virtuozą Gėdminą Kvilkį ir kitus. Jo organizuojamų koncertų pelnas visuomet buvo skiriamas Lietuvos našlaičių šeimoms. Jautri ir nuoširdi buvo Liūdo siela muzikai, žmogui, tėvynei, našlaičiui. Ne vieną kartą su nuostaba man teko klausytis šio patrioto minčių, kurias jis reiškė atvirai ir nuoširdžiai.

L. Stuko gyvenimo pradžia Floridoje sutapo su Lietuvos laisvės prisikėlimu. Padedant savo broliui Jokubui ir Loretai Stukienei jis suorganizavo Lietuvos Vėjų 153 kuopą, jai pirmininkavo, apjungė visų, net tolimų apylinkių iki šiol nematytus lietuvių kilmės žmones. Vėjų ruošdavo iškilmingus Šv. Kazimiero minėjimus, sutraukdavo per 100 visų organizacijų įvairaus am-

lietuvių spaudoj, anglų kalba parašė santrauką muz. J. Žilėvičiaus knygai „Lietuvės vargonininkas išėmimoje“.

1988 m. negailėstinga vėžio liga atėmė solistui balsą, ir jam teko atsivieškinti su vokalo karjera. L. Stukas persikėlė į Floridą, ankstyviems pensijos metams, kurie, kaip netrukus

Muzikas-kompozitorius Liūdas Stukas (sėdi pirmas iš kairės) su „Dainos“ chorą.

žiaus dalyvius.

Drauge su Lietuvių bendruomene ir Vėjų valdyba jis suorganizavo laisvės demonstraciją Palm Beach ir West Palm Beach, FL.

Jam vargonuojant amerikiečių parapijose, visos bažnyčios tapdavo „savos“. Ten, šalia amerikiečių giesmių, vargonai gausdavo „Marija, Marija“, „Jėzau, pas mane ateiki“ ir net Lietuvos himnas. O po pamaldų, jį apsusiems vaikams dalindavo saldainius, kurių kartais tekdavo ir suaugusiems... Teko girdėti amerikiečių kalbant: „some melodies I don't know, but they sure are beautiful“.

Kiek Liūdas sukūrė kompozicijų pensijos metais — nežinia. Šiuo metu jos ran-

kraščiuose. Brolio afa Jokubo našlė Loreta globoja Liūdo archyvą ir pasiryžusi išleisti visos jo muzikinės kūrybos knygą.

Nors išgyveno 9 vėžio operacijas, bet buvo gyvenimo įkvėptas kitiems. Jis visad pakilioji nuotaikoje, visad su šypsniu. Jo skausmo išgyvenimai (kurių neabejotinai turėjo gausiai) priklausė tik jam vienam. Vėliau praradęs balsą ir kalbėjimui, dar daugiau apribojo bendravimą su kitais ir privertė sumažinti veiklos ratą. Pasiliko tik vargonavimą St. Christopher bažnyčioje. Šiais metais jau atsivieškino su „Dainos“ chorą ir Vėjų valdyba.

Liūdas užmigo amžinuoju miegu prie stalo 2005. 06. 02, niekam nežinant apie jo savijautą ar skausmus. Asmeniškai aš įsitikinau per pažintį su juo, kad muzika ir menas — tikrai sielos brolis ir sesuo.

„Dainos“ choras atsivieškino su pianistu giesmėmis. Šv. Mišias už velionio sielą St. Christopher bažnyčioje atnašavo net 5 kunigai, giedojo amerikiečių choras, grojo vargonai. Klebonas kun. Aiden Hynes solo pagiedojo Stukui paskirtą giesmę, per pamokslą gražiai nušvietė Jo iškilią asmenybę, ypatingai retą, bažnytinės muzikos talentą. „21 gun solute“ užbaigė laidotuvių iškilmes. Palaikai amžinam poilsiui pervežti į šeimos kapus New Jersey.

Lietuvių kultūros ekspozicijai Lake Worth muziejuje jo padovanotos kanklės su ilgesiu primins muz. Liūdą Stuką, atnešusį Palm Beach lietuviams tautinio muzikinio rennesanso laikotarpį.

Už papildomas žinias dėkoju Loretai Stukas ir Faustui Stroliai.

Ringailė Zotovienė

FRACKVILLE, PA

Tęsiama Lietuvių dienų tradicija

Rugšėjo 6–8 d. Frackville, PA, įvyko 91-asis Lietuvių dienų festivalis, sutraukęs per 2,000 žiūrovų ir dalyvių. Šiemet festivalio programoje dalyvavo daug ansamblių ir meno vietų: tautinių šokių grupės „Žilvinas“ ir „Aušrinė“ iš Philadelphia; iš Baltimore, MD, atvyko tautinių šokių grupė „Malūnas“; iš Mahanoy City apylinkės dalyvavo trečios kartos lietuvių vaikų šokėjų grupė; iš Philadelphia — „Kaimo kapela“ ir mišrus dainininkų kvartetas.

Skambėjo dainos, buvo gražių lietuviškų rankdarbių ir skanaus lietuviško maisto. Šventė kadaise sutraukdavo iki 10–15 tūkstančių lietuvių, bet

pastaruoju metu vėl pradeda atgyti, kai atvyksta mūsų tautiečiai iš Philadelphia ir Washington, DC.

Baltimorietis Aleksandras Radzius su trimis pagalbininkais vaidavo Lietuvos partizanų: buvo apsivilkę partizanų uniformomis, sudarę parodą apie partizanų veiklą ir kovas. Ju pasirodymą plačiai aprašė amerikiečių laikraščiai. Publika — daugiausia trečios-ketvirtos kartos lietuviai — labai domėjosi paroda, kurioje buvo eksponuojamos partizanų uniformos, ginklai, palapinės, dokumentai ir, žinoma, skambėjo partizanų dainos.

Rimas Gedeika

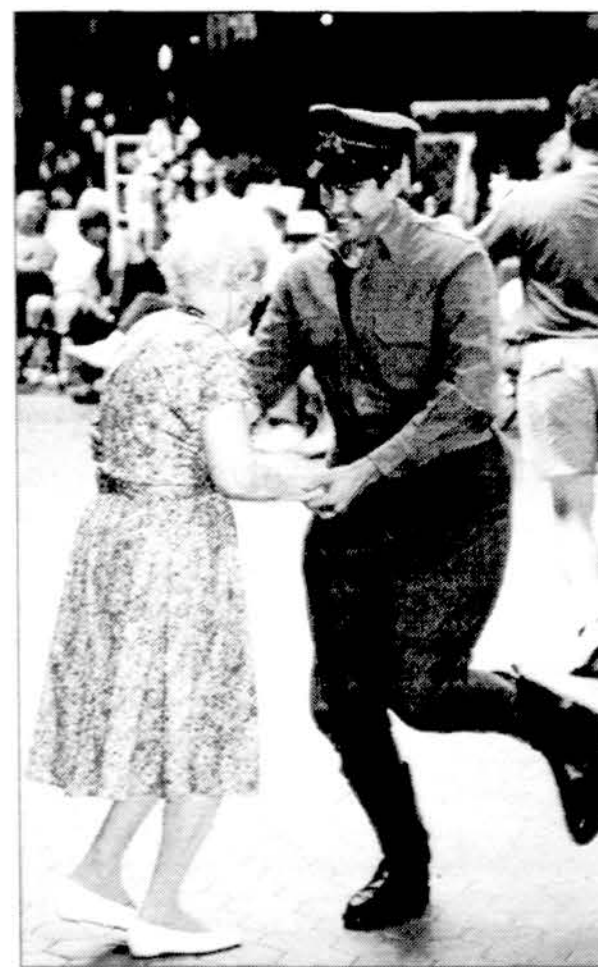
Prekystaliai linko nuo lietuviškų rankdarbių ir įvairių suvenyrų, o tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės mielai patarnavo pirkejams.

Jaunmūs Lietuvių dienų Frackville, PA, dalyviai atlieka programą.

Trys „partizanai“ Frackville Lietuvių dienose susilaukė daug dėmesio ne tik iš lietuvių, bet ir amerikiečių.

Frackville Lietuvių dienose buvo taip linksma, kad net „Lietuvos partizanai“ neįsėdėjo nepatrepsėjęs su viena festivalio lankytoja...

Visos nuotraukos Rimo Gedeikos

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

Male or female caregivers needed in Wisconsin. Experienced in Parkinson's & Alzheimer's & Hospice. Good English, 262-657-8044.

Reikalingi vairuotojai ir darbuotojai Bozeman, Montana. Graži vietovė ir geras atlyginimas. Apmokysime tinkamus kandidatus. Merganther Transfer & Storage 800-851-5749

NEKILNOJAMASIS TURITAS

VIDA M. SAKAVICIUS Real Estate Consultant Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas 708-889-2148

CNAs/HHAs LIVE-IN Seeking experienced and dedicated caregivers for LIVE-IN cases. 2+ years experience in a home care setting required. Top pay, paid vacation, nice homes and will schedule around your childcare needs. Driver's license and car preferred. EOE. Please call 847-405-0201 SeniorBridge

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS Agents Frank Zapolis (versle 49 metai) Off Mgr. Aukse S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805 Tel. 708-424-8654/773-581-8654

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$670-\$710; 2 mieg. — \$770-\$810; 1 menas nemokamai. Tel. 630-910-0644, Jana.

SKELBIMŲ

SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinų gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export Krovinų gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis. Air Freight

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages Krovinų pervežimas visoje Amerikoje. Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ČIKAGOS LIETUVIŲ PENSININKŲ sąjungos gegužinė įvyks rugpjūčio 28 d., sekmadienį, 12 v.p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė. Skambės A. Barnišio muzika. Bus skanus maistas, veiks baras. Kviečiami visi gausiai dalyvauti ir linksmai praleisti sekmadienio popietę.

ALTO ČIKAGOS SKYRIAUS gegužinė, skelbta rugpjūčio 28 d., Ateitininkų sode, yra atšaukta. Šiais metais neįvyks.

LEMONT APYLINKĖS LB VALDYBA rugsėjo 4 d., 12 v.p.p. Pasaulio lietuvių centro sodyboje ruošia vasaros palydėtuves. Kviečiami visus atvykti kartu pasiilksinti, pabendrauti ir pasidžiaugti gražiomis iškeltajomis vasaros akimirkomis. Vaikučiai susitiks su išradininku klaunu. Suaugusiems kosmetologė Erika Blinstrubienė duos daug naudingų patarimų. Maloniai prašome galinčius paaugoti laimės šuliniai laimė. Del informacijos skambinkite tel. 708-974-0591.

KYBARTŲ JAUNIMO CENTRAS dėkoja visiems Lietuvos fondo nariams už 2,000 dol. finansinę paramą, skirtą Jaunimo centro rengiamoms vaikų ir jaunimo vasaros stovykloms. Džiaugiamės, kad LF parama suteikia galimybę vaikams dalyvauti Jaunimo centro rengiamose vasaros programose. Kviečiame visus, norinčius padėti ir prisidėti prie įvairių vaikų ir jaunimo programų, jungtis į Lietuvos fondo narių gretas. Lietuvos fondas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

ČIKAGOS IR APYLINKIŲ ŠOKIŲ ansamblis „Grandis“ ruošiasi pradėti 47-ąjį, 2005-2006 veiklos metų, sezoną. Šį sezoną bus įvairių išvykų, pasirodymų ir tradicinė metinė šventė. Nauji ir buvę šokėjai kviečiami asmeniškai registruotis sekmadienį, rugsėjo 11 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont, Lietuvių fondo salėje, pradedant 5:30 v.v. Užsiregistruoti bus duota informacija kada ir kur ju šokių ratis pradės repetitijas. Jauni, studentai ir veteranų šokėjų ratių repetitijos prasidės rugsėjo mėn., o vaikų ratių repetitijos prasidės spalio mėn. Rugsėjo 11 d., sekmadienį, „Grandis“ interneto svetainėje (www.voras.com/grandis) bus galima registruotis ir matyti įvairių šokių ratių repetitijų kalendorius. Papildoma informacija galima gauti e-paštu: poniavietola@yahoo.com arba tel. 708-422-3556 (Violeta Fabianovic).

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO metinis narių suvažiavimas įvyks rugsėjo 17 d., šeštadienį, 12 v.p.p. Lino ir Rasos Veselkų sodyboje „Rambyne“, 198 Simpson Road, prie 11 kelio, Leeds-Grenville County, Ontario, (Ridau Canal ir Jones Falls apylinkėse). Del informacijos kreiptis į LTI valdybos pirm. Aldoną Veselkienę, tel. 613-382-8448, arba Rasą Veselkienę, tel. 613-359-1160. Į suvažiavimą kviečiami visi nariai. Šiais metais bus aptariama itin svarbi ateities veikla.

Nariai kviečiami atsivežti naujai sukurtų tautodailės darbų dienos parodai. Po susirinkimo bus rodomas filmas „Signs Out of Time - M. Gimbutas story“. Marija Gimbutienė - mokslininkė, archeologė, knygų autorė apie ankstyvąją civilizaciją, ir pirmųjų lietuvių įnašą į Europos kultūrą.

RUGPJŪČIO 28 D. VISI KVIETIAM aplankyti Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriaus ruošiamoje gegužinėje. Jau devynerius metus ji vyksta Michianoje, MI, svetingoje Marchertų-Rudaičių sodyboje. Pradžią 11 v.r. Smulkesnė informacija tel. 630-257-6451.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS, East Chicago apylinkės valdyba ruošia tradicinę gegužinę, kuri įvyks rugpjūčio 28 d., 1 v.p.p. gražioje A. ir B. Vilčių gyvenvietėje, 1143 Southview Dr., Shererville, IN. Bus loterija. Kviečiami visi lietuviai prie skanaus maisto bei įvairių gerimų smagiai praleisti laiką.

RUGPJŪČIO 28 D., ŠVČ. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Brighton Park, po lietuviškų šv. Mišių bus įdomus susitikimas su Lietuvos Seimo nariu Petru Gražuliu. Seimo narys pasidalins paskutinėmis naujienomis iš Lietuvos politinio gyvenimo. Po to bus vakarės. Kviečiami visi.

ŠILUVOS MARIJOS ŠVENTĖ BUS sekmadienį, rugsėjo 11 d. Nekalto Prasidėjimo Marijos šventovėje, Putnam, Connecticut. Praves pranciškonas tėvas Petras Šarka, OFM. Dienos programa: 10 v.r. - registracija, klausomos išpažintys, 11 v.r. - šv. Mišios ir homilija. 12 v.p.p. - pietūs, 1:15 v.p.p. - konferencija, procesija su rožančiaus malda vienuolyno sodyboje, Švč. Sakramento adoracija ir palaiminimas. Pranešti iki rugsėjo 5 d. telefonu 860-928-7955. Visi kviečiami.

BALFO CENTRO ISTAIGOS darbo valandos nuo š.m. rugpjūčio 22 d. pasikeitė. Įstaiga bus atidaryta 4 dienas per savaitę, nuo antradienio iki penktadienio, nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. Pirmadieniais uždaryta. Įstaigos adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629 (Draugo pastatė). Tel. 773-767-3401, faksas: 773-767-3402.

ČIKAGOS LITUANISTINĖS MOKYKLOS tėvų komitetas ir mokyklos administracija praneša, kad nauji, 2005-2006 m.m., prasidės šių metų rugsėjo 10 d., 9 v.r. Tą pačią dieną dar bus galima užregistruoti mokinius naujiems mokslo metams. Kviečiame mokinius ir jų tėvelius atvykti į naujų mokslo metų atidarymo šventę.

Skelbimas

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

„Draugo“ gegužinė, kuri buvo atidėta, įvyks spalio 2 d., sekmadienį. „Draugo“ skaitytojų ir visu, apsilankysiančių gegužinėje, laukia stulbinanti staigmena. Tik prasitarime, kad „Draugas“, skaičiuojantis jau 96-uosius savo gyvavimo metus, nesensta, bet atvirščiai, jaunėja. Tuo jūs ir patys įsitikinsite. Pasimatysime spalio 2 dieną tėvų marijonų sodyboje.

GAIVINANTI, DŽIUGI POPIETĖ APIE ŠIŲ DIENŲ LIETUVĄ

Rugpjūčio 17 d. „Seklyčios“ popietėje, kur visados trečiadieniais vyksta renginiai, savo trijų savaitių viešnagės Lietuvoje išpučius pasakojimo Amerikos lietuvių bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė M. Remienė. Kas dalyvavo šioje popietėje tikrai nesigailėjo atvykęs tvankią rugpjūčio dieną praleisti malonias akimirkas klausantis šiltų, vaizdingų pasakojimų apie mūsų brangią tėvynę.

Prelegentė, vengdama politikos, visiškai netikėtai kultūrinio žvilgsniu į šių dienų Lietuvą nustebo klausytojus. Ypač išdėstymas pasakojimas apie apsilankymą Kernavėje. Daugelis, gal but, tik dabar suprato kuo mes lietuviai galime didžiuotis. Kernavė visos Europos kultūrinio paveldo dalis. Čia kaip niekur kitur pasaulyje atsiveria neišpasakytos grožio kraštovaizdžio panoramos, didingos praeities milžiniški pilikalniai menantys mūsų senolius, Neris mėlyni tolai su žaliuojančiais slėniais, miškais

ir krūmais. Čia Mindaugo ir Vytauto laikų nuo 310 iki 500 žmonių gyvenvietės pėdsakai iš XIII amžiaus, archeologų tyrimo objektas. Labai įdomus Lietuvos žemėlapiu konturu įrengtas išradingas fontanas, klebonijos kieme, prie 4 aukštų namo, su vandens lėlijomis, gėlėmis ir kt. žalumynais, prižiurimas trijų seselių vienuolių. Visa tai a.a. mons. Česlovo Krivaicio kūriny, čia tilpo ir paminklas Vytautui. Plačiai žinomi liepos 8-9 dienomis vyksta Kernavės kultūriniai renginiai, įvairių senovinių amatų - audimo, kalvystės, puodų gamybos ir kt. demonstravimas, senovės riterių rungtynės, moterų papuošalai, drabužiai, sagės, apyrankės, įvairūs pakabukai, juostos ir kiti senoviniai dalykai. Pavyzdžiui, titnagu užkurta ugnis savo dviasia nukelia į žilą senovę, praeitį. Visa tai pritraukia ne tik lietuvius, bet ir baltarusius, lenkus, vokiečius, prancūzus. Kokie tai renginiai M. Remienė trumpai tepaminėjo,

kad galima būtų įsivaizduoti - automobilius reikia palikti pakeliui į Kernavę net 12 km. nuotoliu, nes miestelyje pasistatyti automobilių nebėra vietos. Keturias dienas žmonės ten gyvena kaip turistai, kaip senovės lietuviai lapinėse.

Vaidingas buvo pasakojimas apie Dukštų ažuolyną, ypatingą draustinį, užimantį net 300 hektarų plotą, čia galima sutikti įvairių paukščių ir žvėrelių, o taip pat pamatyti ažuolų, panašių į Stelmuzės, tukstancio metų senumo. Tai gamtos deimantukai. Ji mačiusi milžinišką akmenį su iki šiolei neišskaitytomis rašmenimis, paslaptiniais ženklais iki šiolei dar neišsifruotais. Prelegentei teko būti ir Europos „centre“ prancūzų nustatytame. Ten už 5 litus galima gauti pažymėjimą, kad buvai Europos „centre“. Didelį įspūdį padarė Dievo Kūno šventė Žiezmaruose, kad buvai Europos „centre“. Didelį įspūdį padarė Dievo Kūno šventė Žiezmaruose, kad buvai Europos „centre“. Didelį įspūdį padarė Dievo Kūno šventė Žiezmaruose, kad buvai Europos „centre“.

tracijos, didžiulė tikinčiųjų minia judėjo Žiezmarų miestelio gatvėmis iškilmingoje procesijoje. Čia Eucharistinis Kristus tikrai sustodavo prie kai kurių namų įrengtų altorių, papuoštų gėlėmis, o monstraciją nešantis kunigas laimindavo tų namų šeimininkus. Procesija vyko apie porą valandų ir, kai grįžo į bažnyčią, nebebuvo tokia gausi.

Pasakotoja pamatė ir nuostabaus grožio Švenčionių kraštą. Pravažiavo kun. V. Rimšelio, MIC, gimtinę, matė ir Rusijos kunigaikštienės Kazimiros Prunskienės statomą pilį. Teko dalyvauti Prezidentūros iškilmingame renginyje pobuvnyje, kur ne kiekvienas galėjo patekti, o tik daugiausia turtingieji, vis dėlto paliko gerą įspūdį. Nors Lietuvoje iš daugelio senyvo amžiaus žmonių, ypač pensininkų, tekę išgirsti nemažai skundų, bet vis dėlto lietuviai kažkaip moka dar sukintis. Visur, kur tik prelegentė pabuvojęs, mačiusi didžiulę pažangą, lyginant su sovietiniais laikais. Tiek parduotu-

vėse, tiek restoranuose prekių įvairovė, daugybės patiekalų gausumas, pardavėjų ar padavėjų mandagumas, kultūringas elgesys visur krinta į akis. Na ir pasakojimo apie viešnagę Lietuvoje kulminacija - į JAV ambasadoriaus Lietuvoje išgirsti žodžiai, kad Lietuva išsiskiria iš visų daugelio pasaulio šalių savo daugybe kultūros renginių, kurių kitur niekur nesutiksi. Pasakojimas apie viešnagę kartais buvo nutraukiamas plojimais. Trečiadienį popietės „Seklyčios“ rengėja E. Sirutienė atsidėkodama pasakotojai įteikė visų klausytojų vardu gyvų gėlių puokštę.

Po įvairių diskusijų pietų metu, daugelis palikdami lietuvišką „Seklyčią“ dėkojo E. Sirutienėi, suradusiai ir pasikvietusiai M. Remienę, plačiai žinomą lietuvių puoselėtoją ir daug ką sugebančią visuomenininkę.

Povilas
Vaičekauskas

ELEGANTIŠKAS PAPUOŠALAS PAŽAISLIO MUZIKOS FIESTOJE

ALINA RAMANAUSKIENĖ

Solidi muzikos festivalio programa buvo pajavairinta tango, valsų, fokstrotų, čarlstonų melodijomis, nuskambėjusiomis naujoje erdvėje.

Kauno jacht klubo šeimininkai nuosirdžiai pasistengė - programos „Nuo Šabaniausko iki mūsų dienų“ dalyviams net ir dailią sceną su stogu pastatė. Pastarieji gal būtų išsivertę ir be jos, nes praėjusio šeštadienio vakaras pamalonino nelietingū oru.

Ano meto Kauno dvelksmas

Jacht klubo estradoje skambėjo šlageriai, kuriuos daugiau nei prieš septynias dešimtis metų atlikdavo Lietuvos „mažosios scenos“ artistai, to meto žurnalistų taikliai pavadinti „žmonėmis, kurie linksmia Kauną“. Danielius Dolskis, kiek vėliau Antanas Šabaniauskas, Antanas Dvarionas, Stepas Grauzinis, Vladas Sipaitis (Sipavičius), smuikininkas Moše Hofmekleris ir jo vadovaujami ansambliai.

Kad tai buvo nepaprasti muzikantai, byloja ne tik vietinės publikos anslagai jų programose, atliktose „Metropolio“, „Versalio“, „Lozano“, „Pale-Ale“ restoranuose, Konrado kavinėje, bet ir Londone, Kopenhagoje, Kaune įrašytos jų plokštelės. Šie įrašai pelnytai vadinami A. Smetonos laikų „mažųjų scenų“ aukso fondu.

Kiekvieno laikinosios sostinės gyventojų širdyje yra kampele, kuriame saugojami senelių pasakojimai apie „ano meto“ Kauno lengvąją muziką. Juos suverti į elegantišką vėrinį galėjo tik puikus šiandienos atlikėjas: Gintarė Skėrytė (sop-

ranas), Dainius Puišys (baritonas), Arūnas Dingelis (tenoras), Povilas Jaraminas (fortepijonas), Jaroslavas Cechanovičius (gitaras), Zigmantas Žukas (kontrabosas). Tris dainininkus, dar prieš prasidedant koncertui, muzikologas Viktoras Gerulaitis pavadino „tikraisiais bel canto meistrais“. Ar po tokio pamaloninimo galėjo jie klausytojus nuvilti, atlikdami populiarias neapolietiškas dainas, A. Raudonikio, J. Cechanovičiaus, T. Leiburo šlagerius?

Bendras vardiklis - talentas

Kad ir ką dainuotų G. Skėrytė - F. Bajora, B. Kutavičiū, šiuolaikinį ar romantinį repertuarą, ji visuomet žino, kokius konkrečius kurinius pasirinkti, kurie tiktų jos balsui, kuriuos galėtų atlikti geriausiai. Dainininkė niekad neprievertauja savo balso, jo galimybių, visomet išlieka natūralia ir žavinga. G. Skėrytė turi nepriekaištingą skonį - moka scenoje elgtis, rengtis, grakščiai kokeituti su partneriais ir publika, niekad neperžengdama ribos, kuomet artistas virsta panašus į daržinės darbininkės ar pigios alinės lankytoja... Atvirščiai, G. Skėrytė net nei itin sudėtingas ar išradingas kurinius kilstelė keliais laipteliais aukščiau, pasiekdama netikėtą viršūnę.

Dauguma publikos solistų Arūną Dingelį scenoje matė pirmąsyk, nors šio baritoninio atspalvio tenoras jau porą metų sklinda radijo bangomis ar girdisi TV ekrane. Pradėti flirtau su Kauno klausytojais neapolietiškomis dainomis - atsakingas ir rizikingas uždavinys, tačiau solistas jį sėkmingai realizavo. Ypač raiškiai A.

Skelbimas

A+KAZIMIERO MALDENO atminimui aukojo: R. Karalius, G. J. Miglinai, J. K. Zalagėnai, E. H. Židonai, S. Vakselienė, V. Karaitis, A. Karaitis, P. B. Bučas, A. Katelytė - Lawler, J. Bagdžius, J. Gaižutis, R. H. Baniai, M. Barienė, E. A. Rackauskai, M. Marcinkienė, V. V. Plepys, J. J. Krutuliai, I. Gelazienė, S. Rudokienė, A. Rukuiza, L. M. Gruener, L. K. Kizlauskai, A. E. Kaminskai, V. Gasparienė, J. Jarašienė, A. Žilinskis, M. Noreika, V. J. Žemaitis, E.

Daugirdienė, R. Jautokaitė, N. Dumbrytė, J. L. Kirkai, J. M. Smilga, M. Juknis, O. Daškus, S. Jelionis, J. M. Mikutaičiai, D. Carson, D. Gierštikas, M. M. Bužėnai, C. Buykowski, Z. V. Braziai. Viso: \$ 1,060.00.

Aukos paskirstytos: Mercy Lift, Amerikos lietuvių tautinei sąjungai, Vilniaus krašto lietuvių sąjungai, „Margutis II“, Lietuvos partizanų globos fondui, Lietuvos Dukterų draugijai, „Vaikų vartai“ mokslo ir šv. Mišioms. **Nuosirdžiai dėkojame.**

Pažaislio vienuolyno fragmentas.

Dingelio balsas sklindėsi antroje koncerto dalyje - solo ir drauge su scenos partneriais interpretuojant lietuviškuosius šlagerius.

Dainius Puišys jau kokius šešerius metus sukasi Lietuvos „mažųjų scenų“ aukščiausioje paklyje. Turėdamas retą grožio brązoną, šis solistas dar ir puikiai šoka, juda scenoje. Manau, kad ir bel canto tėvynėje retas kuris atlikėjas pranoktų D. Puišį neapolietiško dainų atlikimo srityje.

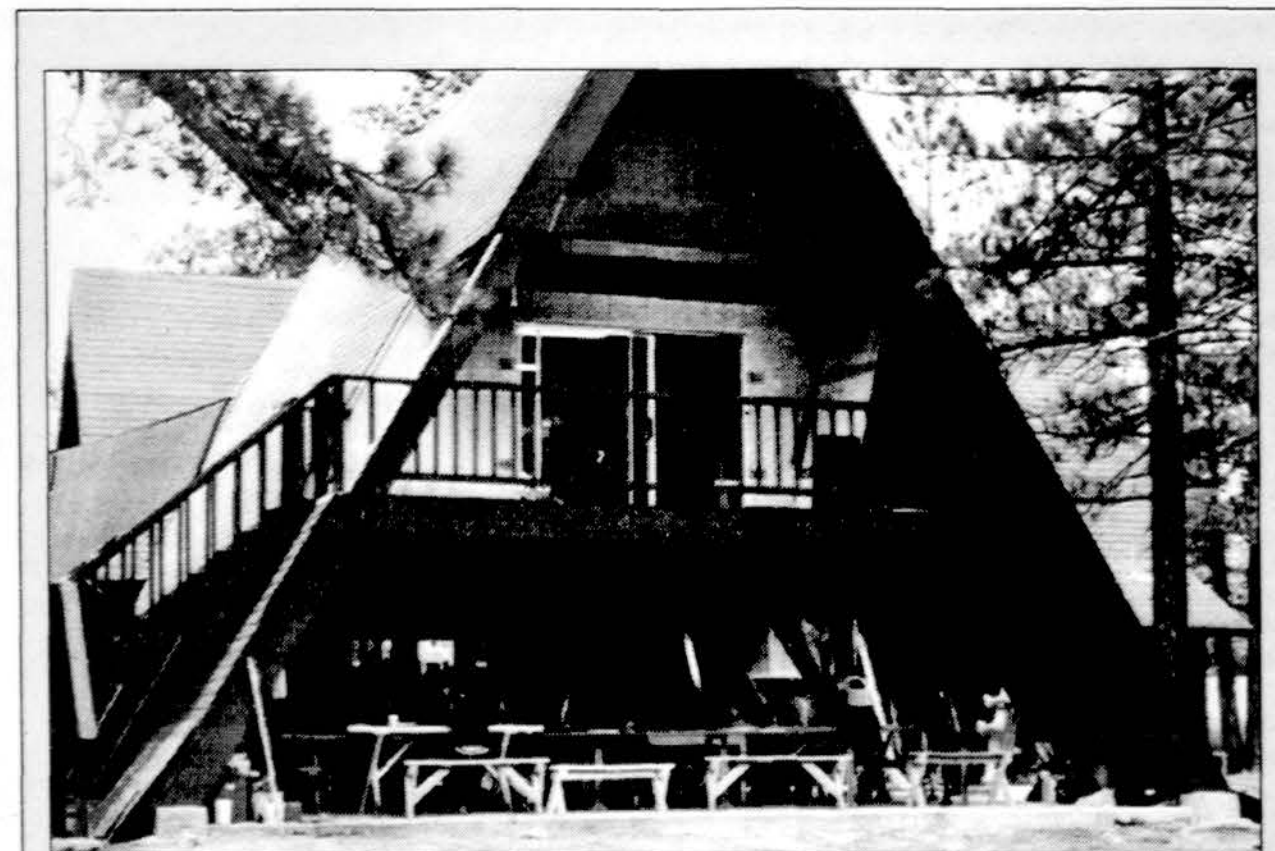
Padėjo ir gamta

I programos „Nuo Šabaniausko iki mūsų dienų“ vėrinį buvo suverti trys instrumentinių juvelyrinių darbų. Centre visgi atsidūrė pianisto Povilo Jaramino brangakmenis. Šio virtuozo galima būtų klausytis valandomis - toks išradingas, išmaningas, lyg gimstantis čia ir dabar yra jo muzikavimas. Atrodo, iš paprasčiausių detalių, iš ne itin įdomių akordų, tradicinių pasazų jis

nulieja spalvingiausias akvareles. Ir tą padaro akompanuodamas!

Kai programą atlieka muziką, kuri bendras vardiklis - talentas, ima padėti ir aplinka: mariose praplaukė vieniša jachta, melancholiški debesys slinko dangumi, ramiai tyvuliuojo pasidabravęs vanduo. Netruko atliktiems ir publikos dėmesio, nors po tokio elegantiško programos atlikimo jų rankose vasaros gėlių galėjo pražysti ir daugiau.

„Kauno diena“

Los Angeles skautų stovykloje „Rambynas“ esantis namelis. Ši nuotrauka bus knygoje „JAV lietuvių židinių pėdsakai Amerikoje“.